

PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA

Osvetová a fundraisingová kampaň ,Spolu pre Etiópiu' ako reakcia slovenských mimovládnych organizácií na konflikt v regióne Tigráj

Autorka: Dr. Božena Markovič Baluchová, PhD.

December 2021

TVÁRE MIGRÁCIE

Osvetová a fundraisingová kampaň ,Spolu pre Etiópiu‘ ako reakcia slovenských mimovládnych organizácií na konflikt v regióne Tigráj (Prípadová štúdia)

Autorka štúdie: Dr. Božena Markovič Baluchová, PhD.

(Platforma rozvojových organizácií – Ambrela v Bratislave, SR)

Jazyková korektúra: Jana Vicenová

Grafické spracovanie: Michal Kostovský

Titulná fotografia: UNHCR

Podakovanie (nielen za poskytnutie fotografií): eRko – Dobrá novina, Nadácia Integra, Slovenská katolícka charita, SAVIO, Mary's Meals Slovensko a Ambrela

Tento projekt je financovaný
z prostriedkov Európskej únie

Dokument je publikovaný v rámci projektu ,SDGs and Migration – Multipliers and Journalists Addressing Decision Makers and Citizens in the EU‘, ktorý sa realizuje vďaka programu Európskej únie pre vzdelávanie a zvyšovanie povedomia (Development Education and Awareness Raising – DEAR) a v rámci projektu ,Posilňovanie riadiacich, koordinačných a implementačných kapacít a zvyšovanie konkurencieschopnosti subjektov rozvojovej spolupráce‘, podporeného SR z prostriedkov SlovakAid. Za obsah tohto dokumentu zodpovedá výlučne Platforma rozvojových organizácií – Ambrela a za žiadnych okolností ho nemožno považovať za názor Európskej únie.

Úvod

Etiópija je so svojimi 115 miliónmi ľudí aktuálne druhou najľudnatejšou africkou krajinou a done dávna sa považovala za ekonomický zázrak. Je však aj **etnicky a nábožensky rozmanitá**. Z tamojších 80 etnických skupín treba spomenúť najviac početné zástúpenie Oromov (40 % obyvateľstva), Amharov (30 %), Tigrajcov (6 %), Somálčanov (6 %), Sidamov (4 %) a ďalších. Etiópiu vládli od pádu Dergu¹ v roku 1991 tri desaťročia elity zo severnej amharsko-tigrajskej časti krajiny a jej smerovanie a rast boli riadené pod patronátom vládnucej Etiópskej ľudovej revolučnej demokratickej fronty (Ethiopian People's Revolutionary Democratic Front – EPRDF). Až do roku 2018 šlo o monopol nielen ekonomickej, ale aj politickej a vojenskej moci.^{2,3} Spomínanú EPRDF tvorila koalícia niekoľkých strán pod vedením najsilnejšej z nich – Tigrajského ľudového oslobodzovacieho frontu (Tigray People's Liberation Front – TPLF). Situácia v Etiópii sa zmenila v apríli 2018 – po nástupe oromského politika Abiyho Ahmeda do funkcie premiéra.⁴ Po jeho nástupe došlo k **realizácii zásadných reforiem** a tiež k odklonu od doterajšieho kurzu, diktovaného koalíciou EPRDF. Najviac viditeľným krokom premiéra bolo uzavretie mieru s Eritreou, s ktorou Etiópija viedla v rokoch 1998 až 2000 vojnu a zahynulo v nej 100-tisíc ľudí. Abiy Ahmed si tým v roku 2019 vyslúžil **Nobelovu cenu za mier**.

Etiópija má však za sebou dlhoročný turbulentný politický vývin a na svojom konte žiadnu históriu demokracie, na ktorú by mohla nadväzovať. A tak napriek sľubným demokratizačným reformám a oceneniam zo zahraničia opäť spadla do **priepasti autoritárstva**, ktoré v novembri 2020 vyvrcholilo v etnicky podmienené násilie a následnú humanitárnu katastrofu na severe krajiny⁵ – v regióne Tigráj.⁶

Jeden z utečeneckých táborov, kde núdzni etiópski ľudia strávia celé mesiace. Foto: UNHCR

1 Crummey, 2021

2 Záhořík, 2021

3 Rynn a Hassen, 2021

4 Kačmár, 2021

5 Záhořík, 2021

6 V štúdii bude tento etiópsky štát jednotne označovaný ako región Tigráj.

Päť slovenských mimovládok spolu s platformou Ambrela prostredníctvom svojich miestnych partnerov priamo v Tigraji zhoršujúcu sa situáciu pozorne sledovalo. V marci 2021 popri svojich prebiehajúcich rozvojových a humanitárnych projektoch, zameraných na zmierňovanie dosahov pandémie covid-19 doma i vo svete, nakoniec založilo iniciatívu Spolu pre Etiópiu a spustilo finančnú zbierku pomoci etiópskemu ľudu.⁷ S **podporou slovenských darcov a darkýň** chceli v rámci nej zabezpečiť pre tamojšie obyvateľstvo v prvej fáze prísun pitnej vody, jedla, prístreškov, liekov a ďalších potrieb, v ďalšej fáze aj psychosociálnu a posttraumatickú podporu obetiam krízy. Ako sa im v tejto osvetovej a fundraisingovej kampani darilo, sa dozvieme z nasledujúcej prípadovej štúdie.

Politické pozadie konfliktu v etiópskom regióne Tigráj

Novozvolený etiópsky premiér Abiy Ahmed v rámci svojich proreformných aktivít pozval začiatkom roka 2019 opozičné exilové strany a hnutia naspäť do Etiópie, aby mohli rokovať o budúcom usporiadaní krajiny. Následne sa začali pripravovať parlamentné voľby, naplánované na máj 2020. Strana TPLF sa začala sťahovať do regiónu Tigráj. Po takmer 30 rokoch jej vlády bol v krajine hlboko zakorenený a všadeprítomný problém **etnického federalizmu** v kombinácii s centralizovaným systémom moci.^{8,9} V diplomatických kruhoch sa začalo hovoriť o existencii vojenských skladov, rozosiatych po celom Tigraji, rovnako ako o pašovaní zbraní zo Sudánu. Demokratizačný proces začal dostávať trhliny, militarizácia sa začala týkať aj iných regiónov.

Keď premiér v dôsledku koronakrízy rozhodol o posunutí volieb z mája najprv na august 2020 a neskôr na rok 2021, zorganizovala TPLF v septembri 2020 samostatné voľby v Tigraji¹⁰, čím chcela poukázať na svoju autonómiu a tiež na neschopnosť vlády zaistiť kontinuitu volebného systému. Začali sa stupňovať výskyty **etnicky motivovaného násillia**.¹¹ Posledným incidentom, ktorý predznamenal silnú reakciu premiéra Abiyho Ahmeda, bol útok na vojenskú základňu etiópskej armády v Tigraji a odcudzenie zbraní spolu s muníciou, čo bolo pripisované TPLF. Premiér spustil 4. novembra 2020 začiatok vojenskej operácie proti jednotkám TPLF a už 28. novembra deklaroval víťazstvo vládnych jednotiek nad vzbúrencami.^{12,13} Mal pred sebou vidinu rýchleho postupu proti vedeniu TPLF a ovládnutia Tigraja. Z plánovaného bleskového útoku sa však stala viac ako ročná zdĺhavá vojna, vykazujúca známky genocídy, z ktorej sa do sveta dostávajú len kusé informácie. Boli totiž prerušené komunikačné siete, zakázaný vstup médiám a obmedzený prístup humanitárnej pomoci pre civilné obyvateľstvo do konfliktného regiónu.^{14,15} Blokáda Tigraja sa stala kľúčovou vládnu strategiou. Tímy organizácie Lekári bez hraníc od decembra 2020 do marca 2021 navštívili viac ako sto zdravotníckych zariadení v regióne. Až 70 % z nich bolo vyrabovaných a nefunkčných, tretina bola úplne zničená.¹⁶

7 Spolu pre Etiópiu, 2021

8 Záhořík, 2021

9 Rynn a Hassen, 2021

10 Grochálková, 2021

11 Lowcock, 2021

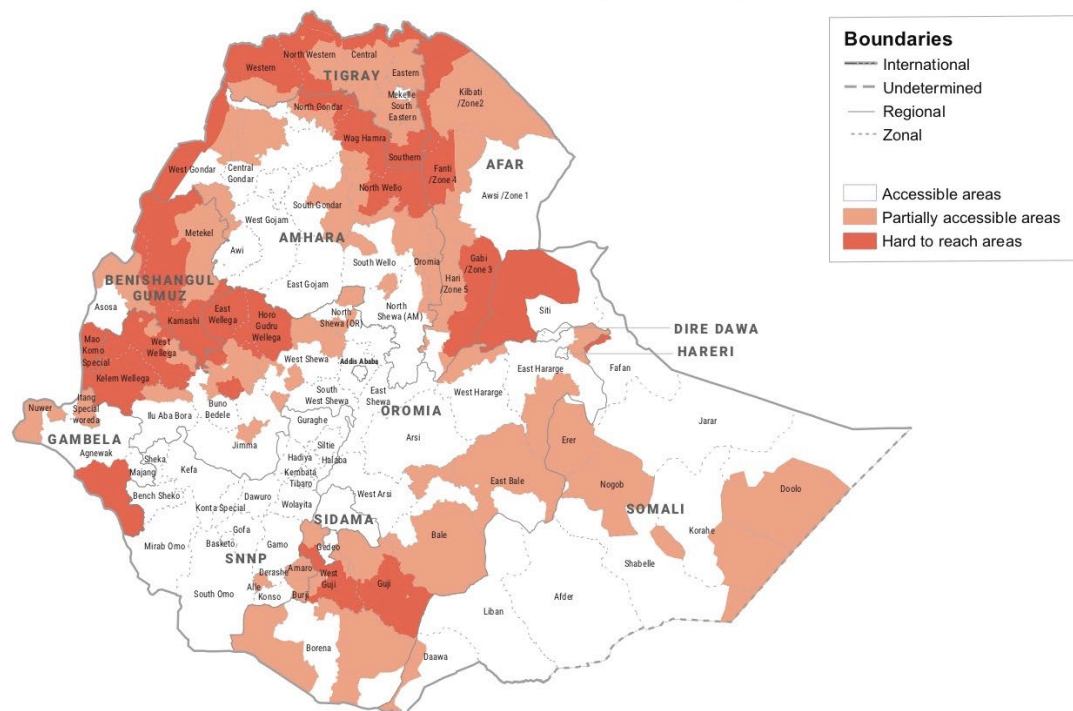
12 Kačmár, 2021

13 Ahmed, 2021.

14 Spolu pre Etiópiu, 2021

15 Gerth-Niculescu, 2021

16 Kačmár, 2021

Mapa z dielne UN OCHA z decembra 2021, ukazujúca prístup regiónu k humanitárnej pomoci. Zdroj: UN OCHA

Situáciu ešte skomplikovalo pôsobenie eritrejských vojakov v Tigraji, ktorí mali podľa mnohých správ **hlavný podiel na masových vraždách a znásilňovaní žien**. Amnesty International¹⁷ už na konci februára informovala, že eritrejská armáda v Tigraji zmasakrovala stovky civilistov. Americký minister zahraničných vecí Antony Blinken v súvislosti s dianím v regióne hovoril¹⁸ o etnických čistkách a USA žiadali eritrejské vojská, aby sa z Tigraya stiahli. Premiérovi Etiópie odkázali, že musí chrániť všetkých ľudí, ktorí žijú v krajine. Na ukončenie bojov a otvorenie regiónu vyzývala aj EÚ.¹⁹ Európska komisia²⁰ (EK) ešte v apríli 2021 oznámila, že vyčlení ďalších 53,7 milióna eur na humanitárnu pomoc pre obyvateľstvo Etiópie, postihnuté ozbrojeným konfliktom v regióne Tigray. Niektorí donori znásobili pomoc regiónu Tigray a zvažujú **utlmenie podpory etiópskej vlády** v prípade neukončenia konfliktu.²¹

Reakcia slovenských mimovládnych organizácií na krízu v Tigraji

Konflikt medzi federálnou vládou a regionálnou vládou pokračuje dodnes, pričom na neho doplácajú ľudia, žijúci nielen v Tigraji. Následkom bojov sú ľudia v obavách o holý život nútení utekať zo svojich domovov, často bez prístupu k potravinám, pitnej vode, liekom a bez bezpečného úkrytu pred ďalším násilím. Celé rodiny s deťmi sa stávajú vnútorne presídlenými osobami vo vlastnej krajine, masovo

¹⁷ Amnesty International / France24, 2021

¹⁸ Al Jazeera, 2021

¹⁹ Kačmár, 2021

²⁰ EK / TASR, 2021

²¹ Záhořík, 2021

Vojenským konfliktom na severe Etiópie sú najviac ohrozené ženy, dievčatá a deti. Foto: archív iniciatívy Spolu pre Etiópiu

hľadajú útočisko vo veľkých mestách. Desiatitisíce ušli aj do susedného Sudánu. V regióne rastú obavy nielen z blížiaceho sa hladomoru, ale i z rýchleho komunitného šírenia pandémie covid-19, pretože sa ľudia vo veľkom hromadia v provizórnych táboroch bez čistej vody, sanity a zdravotníckych zariadení. Podľa odhadov OSN z jari 2021 potrebovalo pomoc v regióne takmer päť miliónov núdzných^{22,23}, čo sa dá prirovnať k populácii celého Slovenska.

Slovenské mimovládne rozvojové organizácie sa preto v marci 2021 spojili do výzvy a fundraisingovej kampane **Spolu pre Etiópiu**, ktorá bola reakciou na pretrvávajúcu humanitárnu krízu v severoetiópskom regióne Tigráj. Išlo o iniciatívu piatich organizácií: eRko – Dobrá novina, Mary's Meals Slovensko, Nadácia Integra, SAVIO, Slovenská katolícka charita s podporou Platformy rozvojových organizácií – Ambrela, ktorá mala za cieľ vyzbierať finančné prostriedky a podporiť tak humanitárne aktivity, predstavujúce priamu pomoc obyvateľom a obyvateľkám, zasiahnutým vojnovým konfliktom. Všetky uvedené organizácie sú dlhodobo zapojené do rozvojových aktivít v subsaharskej Afrike.

Hnutie kresťanských spoločenstiev detí – **eRko**²⁴ organizuje na Slovensku už dvadsaťsedem rokov kolednícku akciu s názvom Dobrá novina, cez ktorú vzdeláva slovenských chlapcov a dievčatá o živote detí na africkom kontinente v podmienkach extrémnej chudoby a učí ich solidarite, zároveň realizuje rozvojové a humanitárne projekty v Afrike (vrátane Etiópie). Cieľom občianskeho združenia **SAVIO**²⁵ je pozdvihnutie života detí a mladých ľudí v menej rozvinutých krajinách cez rozvojové a humanitárne projekty, program dobrovoľníctva, každoročnú verejnú zbierku Tehlička a diaľkovú adopciu detí a tried.

²² Kačmár, 2021

²³ Gerth-Niculescu, 2021

²⁴ eRko, 2021

²⁵ SAVIO, 2021

Spoločný vizuál kampane Spolu pre Etiópiu. Foto: archív iniciatívy Spolu pre Etiópiu

SAVIO sa tiež aktívne usiluje o zvyšovanie informovanosti slovenskej verejnosti o rozvojových témach a potrebe rozvojovej spolupráce. **Slovenská katolícka charita**²⁶ (SKCH) popri početných projektoch a aktivitách na Slovensku realizuje aj humanitárnu pomoc a rozvojovú spoluprácu v krajinách Globálneho Juhu. Medzi najvýznamnejšie rozvojové aktivity patrí program Adopcia na diaľku a zbierka Pôstna krabička pre Afriku. Rovnako ako členovia Ambrely – eRko a SAVIO – aj SKCH každoročne pripravuje a vysiela medzinárodných dobrovoľníkov a dobrovoľníčky na africký kontinent. **Nadácia Integra**²⁷ na africkom kontinente rozvinula svoj adopčný program Malaika a v Etiópii dlhodobo podporuje vzdelanie pre 371 detí vďaka slovenským darcom a daryniám. Je členom medzinárodnej humanitárnej Aliancie Integral, s ktorou spolupracuje v prípade kríz a vojen (aktuálne práve v Etiópii a Libanone). Piata slovenská organizácia, **Mary's Meals Slovensko**,²⁸ bola do iniciatívy zapojená so svojou strešnou organizáciou Mary's Meals International. Tá dlhodobo v rámci svojho školského stravovacieho programu poskytuje jedlo v školách pre dva milióny detí v rôznych kútoch sveta, ktoré žijú v extrémnej chudobe (vrátane 24 320 detí v etiópskom regióne Tigray).

Vyzbieraná suma po ukončení kampane Spolu pre Etiópiu mala byť použitá na **financovanie pomoci zasiahnutým zraniteľným skupinám** prostredníctvom dlhoročne overených lokálnych partnerov, pôsobiacich v regióne Tigray, a to najmä vo forme zabezpečenia: potravinovej pomoci, pitnej vody, hygienických potrieb, prikrývk a prístreškov atď. Ďalej malo ísť o poskytovanie posttraumatickej

26 Slovenská katolícka charita, 2021

27 Nadácia Integra, 2021

28 Mary's Meals, 2021

a psychologické starostlivosti, sociálnej práce a ďalších činností v prospech obetí vojenského konfliktu.²⁹ „Celú kampaň sme pripravili približne za päť týždňov, kedy sme sa museli ako organizácie zohrať, vymyslieť a vyladiť spoločnú komunikáciu a kampaň aj technicky zabezpečiť (spôsob prispievania, spustenie webu). Bolo to pracovne veľmi intenzívne obdobie, ale dokázali sme sa naladiť na jednu vlnu a zamerať sa na spoločný cieľ. Veľmi nám záležalo aj na zapojení slovenského ministerstva zahraničia,“ uvádzajú k príprave kampane Daniel Fiala a Darina Maňurová z tímu Dobrej noviny pod taktovkou eRka.

V rámci spoločnej výzvy mali konkrétnu pomoc núdzným ľuďom priamo na mieste krízy realizovať lokálni partneri – Kongregácia dcér kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul (sestry vincentky, v angličtine Daughters of Charity Tigray Region), dlhodobo spolupracujúca s eRkom a s Mary's Meals; charitatívna organizácia Tearfund ako projektový partner Nadácie Integra priamo v Tigraji; a tiež Volontariato Internazionale per lo Sviluppo (VIS) ako priamy partner združenia SAVIO. Vďaka týmto miestnym partnerstvám vedela spoločná iniciatíva zabezpečiť efektívnu a adresnú pomoc priamo v konfliktnnej oblasti, konkrétne v Mekelle – hlavnom meste regiónu Tigray a jeho širšom okolí. Podporiť zbierku bolo možné v období od 22. marca do 25. apríla 2021. Podporené boli celkovo štyri projekty humanitárnej pomoci v rámci regiónu Tigray, realizované miestnymi partnermi zapojených slovenských organizácií.

Odozva slovenského obyvateľstva na osvetovú a fundraisingovú kampaň

Platforma **Ambrela** zastupuje záujmy 28 slovenských mimovládnych organizácií, ktoré pôsobia v oblasti rozvojovej spolupráce, humanitárnej pomoci alebo globálneho vzdelávania.³⁰ Iniciatívu s kampaňou Spolu pre Etiópiu podporila komunikačne (podporou na webe a sociálnych sieťach), mediálne (šírením tlačových správ, novinárskych prejavov a organizovaním verejnej diskusie) aj prostredníctvom advokácie a tvorby partnerstva (na úrovni MZVaEZ SR a donora SlovakAid). Aj preto hneď začiatkom apríla zorganizovala (a výrazne odbornej i laickej verejnosti propagovala) online diskusiu³¹ Ambrely s názvom **Ako môže Slovensko pomôcť** etiópskemu ľudu počas vojny v regióne Tigray, ktorá sa týkala témy urgentnej humanitárnej pomoci ľuďom zasiahnutým vojnou v regióne Tigray. V diskusii vystúpili hlasy iniciatívy „Spolu pre Etiópiu“: Darina Maňurová z eRka; Ivana Čorbová z Nadácie Integra a Viktor Porubský z Mary's Meals Slovensko. Ministerstvo zahraničia bolo zastúpené Drahomírom Štosom – veľvyslancom SR v Etiópii. Diskusia mala sledovanosť 8,1-tisíc pozretí, čo je dôležité nielen z dôvodu advokácie, podpory darcovského správania slovenského obyvateľstva, ale aj osvety, verejnej informovanosti a motivácie k solidarite s núdznými v krajinách Globálneho Juhu.

V prípade prírodných či spoločenských katastrof **zohrávajú médiá dôležitú úlohu** pri odštartovaní aj urýchľovaní humanitárnych intervencií, ako aj verejných zbierok na ich podporu. Mediálne pokrytie prebúdzajú širokej verejnosti záujem o tému, súcitu so zasiahnutými ľuďmi a potrebu pomôcť. Výskumný tím Brown a Minty³² (2006) vymenoval **päť fenoménov**, ktoré môžu podporiť štedrosť a **zvýšiť úroveň darcovského správania** u obyvateľstva. Prvým je načasovanie, keď sa kríza odohráva v čase osláv

²⁹ Spolu pre Etiópiu, 2021

³⁰ Ambrela, 2021

³¹ Ambrela, 2021

³² Brown a Minty, 2006

Distribúcia potravín pre vnútorne presídlené osoby v Etiópii. Foto: UNHCR

dôležitých sviatkov, zdôrazňujúcich súcit a solidaritu, spojenú s darovaním finančného príspevku charite či vecného daru núdznym. V prípade iniciatívy Spolu pre Etiópiu šlo o kresťanský sviatok Veľkej noci. Druhým je geografická blízkosť, keď turisti a turistky, medzinárodní dobrovoľníci a dobrovoľníčky, prípadne darcovia a darkyne z adopčných programov poznajú dotknutú oblasť a verejne šíria svoje spomienky na navštívenú oblasť aj obavy. Tretím sú daňové stimuly, keď si darcovia a darkyne môžu uplatniť úľavy na daniach pri vykázaní príspevku na charitatívnu kampaň, verejnú zbierku. Štvrtým je technologické uľahčenie darčovstva, keď mimovládna organizácia viditeľne umiestni tlačidlo na priame darovanie či rýchly odkaz na poskytnutie finančného príspevku na známych internetových stránkach. Piatym je model 'buy-in' darovania, spojený s modelom 'záväzku' pod vplyvom médií aj svojich známych, keď sa jednotlivé osoby cítia byť vedené až nútené pomôcť, pretože ich priatelia či kolegovia už tiež prispeli, a svojím darčovstvom sa pochválili napríklad na sociálnych sieťach. Dnes by bol tento model modifikovaný alebo skôr obohatený o príspevok k téme alebo priamu podporu zbierky od národných influencerov a influenceriek na sociálnych sieťach. Iniciatívu Spolu pre Etiópiu takto podporili umelci a umelkyne (speváčka Janais, komik Fero Joke).

Podobné fenomény a následné trendy pripomínali aj motiváciu slovenských a českých darcov a darkýň i v nedávnej minulosti – pri zemetrasení na Haiti v 2010, tajfúne na Filipínach v 2013, výbuchu skladu s liadkom v Libanone v 2020, aj teraz v prípade vojnového konfliktu v Tigraji. Pracovníci a pracovníčky mimovládnych rozvojových organizácií, participujúci na kvalitatívnom výskume³³, už v roku 2016 súhlasili s tvrdením, že **medializácia humanitárnej krízy** priamo ovplyvňuje správanie sa čitateľskej obce, ústiace do ochoty prispieť na pomoc obetiam danej katastrofy. Charity preto nepodceňujú prácu a spoluprácu s médiami (práve naopak), keďže spravodajské pokrytie a práca médií zvyšuje povedomie verejnosti o situácii a potrebách núdznych v katastrofou postihnutej krajine, ako aj o aktivitách daných humanitárnych organizácií v teréne. Zároveň publikum motivuje k akcii a darčovskému správaniu v snahe zachraňovať ľudské životy a prispieť k obnove krajiny. Média a následne verejnosť, prijímajúca

33 Baluchová a Kožušníková, 2016

mediálne obsahy, potom vytvárajú tlak na svoje konkrétne vlády a organizácie, aby konali a poskytli pomoc obetiam v zasiahnutej krajine.³⁴ „Vzhľadom na prepojenosť Slovenska a Etiópie sme chceli priniesť informácie o dianí v Tigrise aj do našich médií, čo sa nám síce podarilo, ale v menšom rozsahu, ako sme si želali,“ uvádzajú k mediálnemu dosahu kampane Daniel Fiala a Darina Maňurová z tímu Dobrej noviny. Tím Nadácie Integra hovorí doslova o „boji so záujmom slovenských médií o takú vážnu tému“.

Zapojenie rezortu diplomacie a výsledok kampane

Člen Ambrely – eRko – pozýval verejnosť tiež do kampane určenej deťom s názvom „Mier pre Tigris“, ktorej cieľom bolo vyjadriť nesúhlas s vojnou a podporiť myšlienky pokoja a mieru pre ľudí v Tigrise. Symbolickým sprievodcom detskej kampane bol anjel pokoja (a symbolom priamo pierko). Deti sa v rámci nej dozvedali viac o tamojšej situácii, zároveň zhotovovali papierové pierka, do ktorých napísali alebo nakreslili želania pre rovesníkov, rovesníčky a ich rodiny, ktoré trpia vojnou najviac.³⁵ Na záver kampane, koncom apríla, eRkárky zo Sládkovičova odovzdali ručne vyrobeného anjela s desiatkami pospájaných pierok vedeniu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (MZVaEZ SR), konkrétne štátnej tajomníčke Ingrid Brockovej, v mene eRka a všetkých podporovateľov a podporovateľiek. Táto aktivita bola inovatívna, pôsobivá a pre mediálne spracovanie zrozumiteľná aj vizuálne atraktívna. Tím Dobrej noviny hovorí o dôležitom zapojení najmenších občanov a občianok do kampane: „Dokázali sme vytvoriť priestor pre aktívnu účasť aj najmenších členov v našej spoločnosti – viac ako tisíc detí z celého Slovenska namalovalo pierka so želaniami mieru pre anjela pokoja. Hlas slovenských detí zaznel a my veríme, že i táto malá kvapka vody môže pomôcť v mori snáh o zastavenie vojny v Etiópii.“³⁶

Realizačný tím iniciatívy a celej kampane Spolu pre Etiópiu sa tiež vďaka podpore a advokačnej práci Ambrely pokúsil o implementáciu nástroja **„matching gift“ alebo „matching fund“**.³⁷ Ide o dar, ktorý darca (napríklad nadácia) poskytne v istej sume konkrétnej organizácii na základe ustanovenia, že iný darca (napríklad jednotlivец z verejnosti) daruje najskôr takúto sumu danej organizácii v rámci zbierky.³⁸ Výskum, týkajúci sa fenoménu darcovstva a príkladu online darcovského portálu Big Give z roku 2015 ukázal, že viac ľudí (vrátane 84 % respondentov a respondentiek výskumu) má tendenciu prispieť na charitu a aj naozaj viac prispeje, ak vie, že ich dar bude zhodnotený a zhodne dorovnaný finančnou čiastkou od inej nadácie či väčšieho donora. Analyzovaná literatúra tiež poukazovala na zvýšené celkové príjmy z kampane o 51 až 120 %, keď bolo ponúknuté dorovnanie, teda spomínaný matching fund.³⁹ „Napriek úsiliu mimovládnych organizácií a vopred komunikovanej myšlienke spojenia síl nedošlo k uplatneniu nástroja matching fund v jeho bežnej podobe. Nepodarilo sa dohodnúť na kľúčoch, ako by ministerstvo zahraničia „matchovalo“ výnos verejnej zbierky, ani na väčšom zapojení v komunikačnej rovine. Príležitosť vytvoriť väčší „pákový efekt“ tak ostala nevyužitá,“ uvádza výkonný tajomník Ambrely Daniel Kaba. Keďže nedošlo k dorovnaniu vyzbieraných príspevkov od verejnosti zo strany ministerstva

34 Oosterhof a kol., 2009

35 eRko, 2021

36 eRko, 2021

37 Philanthropy works, 2021

38 Philanthropy works, 2021

39 Philanthropy Impact, 2017

Výsledok detskej kampane eRka Mier pre Tigráj. Foto: eRko

zahraničia v plnej výške, tak ako si kampaňový tím prial, o navýšenie sa nakoniec postarali samotné kampaň realizujúce organizácie (cez svoje vlastné každoročné zbierky, viazané na obdobie Vianoc či Veľkej noci).

Na znak solidarity s ľuďmi, zasiahnutými vojnovým konfliktom v Tigraji, poskytol nakoniec **rezort diplomacie** finančný príspevok vo výške 20 000 eur, čím priamo podporil projekty, realizované v Etiópii prostredníctvom iniciatívy Spolu pre Etiópiu.⁴⁰ Štátna tajomníčka MZVaEZ SR Ingrid Brocková k vyzbieranému príspevku **v celkovej výške 96 448 eur** uviedla, že „je dôležitým prejavom solidarity a spolupatričnosti s ľuďmi, trpiacimi konfliktom v Tigraji, a zároveň vhodnou príležitosťou pre potvrdenie pozície Slovenska ako spoľahlivého a zodpovedného partnera, apelujúceho na deeskaláciu tigrajského konfliktu.“⁴¹ Na webe iniciatívy Spolu pre Etiópiu možno nájsť správu, že spoločná zbierka bola koncom roka 2021 ukončená a Slovensko nakoniec podporilo ľudí, zasiahnutých vojnou v Tigraji, sumou takmer stotisíc eur.⁴²

Všetky zapojené **organizácie hodnotia spoluprácu** na osvetovej a fundraisingovej kampani Spolu pre Etiópiu pozitívne. „Bez tejto spoločnej iniciatívy by sme asi do Etiópie neposlali stotisíc eur. Hodnotíme ju celkovo pozitívne, hoci nás to všetkých stálo veľa práce (dobrovoľníckej), námahy a času. Po dlhšom nábehu kampane bola prezentácia navonok, PR a prijatie kampane verejnosťou, veľmi priaznivá. Ukázalo sa, že ľudia tému registrujú a citlivo vnímajú aj po ukončení spoločnej zbierky,“ uvádzajú Martin Simon a Ivana Čorbová z Nadácie Integra. „Bola to jedinečná príležitosť spolupracovať s ďalšími slovenskými organizáciami. Obohatili sme sa svojimi pohľadmi a návrhmi riešení, vzájomne sme sa pri práci po celý čas dopĺňali a spoločné snahy sa premietli do takmer stotisíc eur pre ľudí zasiahnutých vojnou v Tigraji,“ potvrdzujú význam spolupráce Daniel Fiala a Darina Maňurová z tímu Dobrej noviny.

40 Spolu pre Etiópiu, 2021

41 MZVeEZ SR, 2021

42 Spolu pre Etiópiu, 2021

„Zapojené organizácie aj tím Ambrely v budúcnosti plánujú presadiť zakotvenie nástroja „matching fund“ do spolupráce s MZVaEZ SR. Je to vhodný stimul a viditeľný motivátor pre zapojenie viac stakeholderov do kampane, pričom znásobenie vyzbieranej sumy pomôže cieľovej zraniteľnej komunite viacnásobne,“ uvádza výkonný tajomník Ambrely Daniel Kaba.

Ďakujeme, že ste sa zapojili do iniciatívy Spolu pre Etiópiu! Slovensko podporí ľudí zasiahnutých vojnou v Tigraji celkovou sumou 96 447,61 €. Naša zbierka je ukončená.	
Darovali ste	41 447,61 €
Príspevky organizácií Slovenská katolícka charita, eRko - Dobrá novina a SAVIO	35 000 €
Príspevok ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí pre miestnych partnerov iniciatívy Spolu pre Etiópiu	20 000 €
Celková suma	96 447,61 €

Výška príspevkov do zbierky iniciatívy Spolu pre Etiópiu, putujúca zo Slovenska. Foto: archív iniciatívy Spolu pre Etiópiu

Jedným z odporúčaní pri použití nástroja matching fund je požiadať donora o spolufinancovanie správne a včas – zrozumiteľnou a inovatívnou formou, ktorá bude zároveň dostatočne prezentovaná na verejnosti, čím sa zviditeľní práca a pomoc zapojených darcov a darkýň. Treba tiež brať do úvahy aj otázku načasovania (a možnosť vyčerpania fondov donora pre iné humanitárne výzvy v úvode kalendárneho roku), ako aj varovanie od expertov a expertiek v podobe prílišného sa spoliehania na matching fund financovanie.⁴³ Po dosiahnutí dohody o dorovnaní financovania je potom rozhodujúci spôsob, akým bude matching fund oznámený darcom a darkyniam na stránke kampane, sociálnych sieťach a v médiách, čo môže skutočne ovplyvniť priebeh a výsledok kampane.⁴⁴

Slovenské aktivity v teréne – rok od začiatku konfliktu

Členská organizácia Ambrely OZ SAVIO z príspevkov z misijného kalendára vyčlenila 5 000 eur na podporu saleziánskych komunít v regióne Tigraj. Podobne ako Nadácia Integra sa i po skončení spoločnej kampane rozhodla pomáhať tigrajskému ľudu formou individuálnej zbierky. SAVIO prostredníctvom partnerskej organizácie Volontariato Internazionale per lo Sviluppo (VIS), ktorá je v regióne dlhodobo prítomná, už počas jari aj leta piekli spolu so saleziánmi don Bosca a so sestrami Matky Terezy **viac ako**

⁴³ Philanthropy Impact, 2017

⁴⁴ Cody, 2021

2 000 bochníkov chleba denne a rozdávali ich tigrajským hladujúcim. Pomáhajú pri tom aj žiaci z technických škôl, ktoré spravujú saleziáni.⁴⁵ VIS tiež priamo v meste Mekelle pomáha ďalším humanitárnym organizáciám pri zabezpečovaní základných potravín, keďže s príchodom vnútorne presídlených osôb stúpol po nich dopyt. Zabezpečujú prístup k pitnej vode pre ľudí v mestách Mekelle, Adigrat, Adwa a Shire a rodinám distribuujú hygienické balíčky. Realizujú aj opravu okien a dverí, budovanie dočasných prístreškov a spoločných kuchýň – z jednoduchých materiálov a v spolupráci s ľuďmi z utečeneckých táborov. Organizácia VIS spolu so saleziánskymi skupinami organizuje tiež distribúciu kuchynského vybavenia.⁴⁶ Začiatkom novembra 2021 však bolo v hlavnom meste Etiópie, Addis Abebe, zatknutých sedemnást saleziánskych misionárov a tiež šestnásť pracovníkov OSN. Razie sa uskutočnili v rámci preventívneho zadržiavania tigrajských ľudí vládnymi silami. Na mnohých miestach krajiny saleziáni pokračujú vo svojej práci a sprevádzajú obyvateľstvo či rozdeľujú pomoc, ktorú postupne dostávajú z hlavného mesta. Celkovo pomáhajú približne 8 000 rodinám, pričom osobitnú pozornosť venujú matkám a podvyživeným deťom.⁴⁷

Distribúcia nepotravinovej pomoci tigrajským rodinám v Mekelle. Foto: eRko a archív sestier vincentiek

45 SAVIO, 2021

46 SAVIO, 2021

47 SAVIO, 2021

Mary's Meals International zabezpečilo potravinovú pomoc pre 16 000 ľudí na úteku v konfliktnnej oblasti v etiópskom Mekelle, ako aj iné základné potreby pre vnútorne presídlené osoby, ktoré opustili svoje domovy a hľadajú útočisko v hlavnom meste ohrozeného regiónu. Mary's Meals International ho realizuje v úzkej spolupráci s Kongregáciou dcér kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul (Daughters of Charity Tigray Region).⁴⁸ **Sestry vincentky sú kľúčovým partnerom** aj pre ďalšie zapojené slovenské organizácie. SKCH podporila iniciatívu Spolu pre Etiópiu v rámci verejnej zbierky Pôstna krabička, ktorá už desať rokov pomáha chudobným a núdzným v subsaharskej Afrike, a to sumou 10 000 eur – putujúcou práve na projekt sestier vincentiek – na zabezpečenie základných potrieb pre ľudí, zasiahnutých konfliktom v meste Mekelle a širšom okolí.⁴⁹

Z koledníckej zbierky eRka – Dobrá novina bolo vyčlenených 20 000 eur na zabezpečenie základných potrieb pre ľudí v hlavnom meste tigrájskeho regiónu, vďaka čomu sa podarilo začiatkom leta poskytnúť matrace, vankúše, posteľnú bielizeň, hygienické a kuchynské potreby 203 domácnostiam vnútorne vysídlených osôb v Mekelle a neskôr pokryť ďalšie nevyhnutné potreby.⁵⁰ eRko vďaka koledníckej zbierke Dobrá novina od júla 2021 pokračovalo v spolupráci s už spomínaným dlhodobým partnerom – sestrami vincentkami – **aj na tigrájskom vidieku**. V Alitene neďaleko hraníc s Eritreou vedú sestry zdravotné stredisko, ktoré sa neprestalo starať o zranených a chorých ani počas pretrvávajúcej vojny. Doplnili sa zásoby liekov a zdravotníckeho materiálu; mobilný nutričný a zdravotnícky tím monitoruje situáciu v troch relatívne bezpečných obciach s asi 4 000 obyvateľmi. Vyše tisícsto deťom do päť rokov, dojčiacim a tehotným matkám, chronickým pacientom a starým ľuďom poskytujú aj jedlo.⁵¹ „*Máme pripravené zdroje aj pre nové humanitárne projekty v oblasti, a to nielen so sestrami vincentkami, keďže v Tigraji spolupracujeme s rôznymi partnermi už od roku 2010,*“ uvádza tím eRka – Dobrej noviny.

Nadácia Integra, ktorá sa v krajine viac ako pätnásť rokov venuje rozvojovej spolupráci, v prvom polroku trvania konfliktu v Tigraji pomohla 12 370 ľuďom, ktorých sa dotkli nepokoje, a to najmä formou potravinovej pomoci, distribúcie hygienických potrieb a prikrývk. Hlavným cieľom projektu operačného partnera Integry, Tearfund, bolo riešenie okamžitých potrieb ľudí postihnutých konfliktom, ktorí museli opustiť svoje domovy v meste Mekelle a severovýchodnej časti regiónu Tigráj. Malo ísť o pomoc pre 2 500 jednotlivcov formou potravinovej pomoci, nefinančnou podporou (prístrešky, matrace) a hotovostnou distribúciou.⁵² V novembri 2021 sa tím ľudí z Nadácie Integra vrátil z **monitorovacej cesty svojich projektov v Etiópii**. Naposledy tam boli na monitoringu v januári 2020 – ešte pred pandémiou covid-19 a mesiace predtým, ako v Tigraji naplno prepukol ozbrojený konflikt. V krajine podľa nich cítiť väčšie napätie a silnú polarizáciu – prítomných je viac vojakov, milícií, ale aj civilistov so zbraňami. „*Aktuálna kríza zatiaľ nemala veľký vplyv na priebeh rozvojových projektov Nadácie Integra, zameraných na podporu lokálneho farmárstva a udržateľného podnikania. Konflikt síce v kombinácii s covidom obmedzil cestovanie do krajiny a skomplikoval aj predražil prevoz potrebných sadeníc makadamových stromčekov zo susednej Kene, no inak fungujú rovnako ako doteraz.*“⁵³ Martin Simon a Ivana Čorbová z Nadácie Integra potvrdzujú nadväzujúcu terénnu prácu vďaka miestnej partnerskej organizácii v Etiópii: „*Pokračujeme v pomoci s partnerom, a to v rovnakých aktivitách pre vnútorne presídlené osoby (IDP), ale už mimo Tigraju – v regiónoch Amhara a Afar.*“

48 Mary's Meals, 2021

49 Pôstna krabička, 2021

50 eRko, 2021

51 Dobrá novina, 2021

52 Nadácia Integra, 2021

53 Kačmár, 2021

Distribúcia potravín vnútorne presídleným osobám z Tigraja. Foto: archív Nadácie Integra

Obe strany (etiópska federálna vláda aj tigrajské jednotky) sa uzatvárajú do bublín svojej propagandy a navzájom sa obviňujú **z porušovania ľudských práv a vojnových zločinov**. Podľa správ mimovládnych organizácií a Etiópskej komisie pre ľudské práva utrpenie civilistom a civilistkám spôsobujú všetky zúčastnené strany konfliktu. Boje zničili úrodu v Tigraji, ľudia nemajú čo jesť a prístup humanitárnej pomoci je stále obmedzený. Podľa OSN^{54,55} do Tigraja cez koridor Semera-Abala-Mekelle nedorazili od polovice decembra žiadne humanitárne zásoby z dôvodu prebiehajúcich bojov v Afare. Celkovo od začiatku júla vstúpilo do regiónu 1 338 nákladných áut, čo predstavuje menej ako 10 % požadovaných zásob – potrebných na uspokojenie obrovského rozsahu humanitárnych potrieb 5,2 milióna ľudí (90 % tigrajskej populácie). Agentúry OSN zvažujú pozastavenie dodávok pomoci pre **nárast smrteľných útokov dronmi** na utečenecké tábory a útočiská obetí konfliktu. Na týždennej báze aktualizujú situáciu v regióne – mapovanie potrieb núdznych, ako aj zaznačenie možných i nemožných miest prístupu dodávok pomoci.⁵⁶

Sedem miliónov ľudí potrebuje pomoc, nielen v regióne Tigraj, ale aj Amhara a Afar. Odhaduje sa, že konflikt si doteraz vyžiadal tisíce mŕtvych, dva milióny vnútorne vysídlených osôb a okolo stotisíc ľudí ušlo do Sudánu.⁵⁷ Druhá najľudnatejšia krajina Afriky s kedysi sľubne sa rozvíjajúcou ekonomikou a obrovským ľudským potenciálom teraz čelí prudkému hospodárskemu poklesu a okrem iných kríz aj kríze devízovej.

54 WHO / Al Jazeera, 2021

55 UN OCHA, 2021

56 UN OCHA, 2021

57 SAVIO, 2021

Najstarší obyvatelia a obyvatelky Tigraja za svoj život zažili niekoľko zmien režimu a konfliktov. Foto: archív Dobrej noviny

(Namiesto záveru): Možné scenáre vývinu situácie v Etiópii

Dialóg, ktorý žiada medzinárodné spoločenstvo, v súčasnej situácii nie je veľmi reálny. Tigrajský front a federálna vláda sa totiž predbiehajú v tom, kto bude (k sebe navzájom i nevinným civilistom a civilistkám) tvrdší. Na sprostredkovanie zmiernosti zo strany USA, EÚ a dokonca aj Africkej únie sa pozerajú obe strany skepticky. Skončiť sa to môže až kolapsom a rozpadom druhej najľudnatejšej africkej krajiny, čo by znamenalo obrovskú krízu pre celý kontinent.⁵⁸

Riešením by mohla byť celková vnútorná **prestavba pohľadu na občianstvo** z etnického na občiansky princíp, čo je však beh na veľmi dlhú trať. Aktuálna vojna v Tigraji a etnické násilie v celej Etiópii si skôr „zarába“ na ešte hlbšiu fragmentáciu krajiny. Štát totiž spravil z obyvateľov a obyvateľiek jedného z vlastných regiónov politické, alebo skôr **etnopolitické obete**,⁵⁹ preto sa ozývajú čoraz hlasnejšie aj hlasy, volajúce po osamostatnení Tigraja.

Autori analýzy britského think tanku RUSI⁶⁰ sa zaoberali príčinami a dosahmi vojenského konfliktu v etiópskom regióne Tigraj, ako aj možnými scenármi ďalšieho vývinu tamojšej situácie. Podľa scenára 1 koalícia okolo TDF (Tigray Defense Forces) zvíťazí a bude môcť pomýšľať na oveľa voľnejšiu konfederáciu ústavu, ktorá by uspokojila apetít mnohých etnických skupín po väčšom sebaurčení. Scenár 2 naznačuje patovú situáciu v prípade nedosiahnutia prelomu aliancie TDF-OLA (Oromo Liberation

⁵⁸ Kačmár, 2021

⁵⁹ Záhořík, 2021

⁶⁰ Rynn a Hassen, 2021

Army) – zablokovanie Tigraja, ústiace do rozsiahleho hladomoru. V prípade scenára 3 by víťazstvo vlády nad TDF za nejednotného medzinárodného odsúdenia a cielených sankcií v krajine ešte posilnilo nacionalistickú a xenofóbnú rétoriku. Scenár 4 uvažuje aj o vynútenom mieri zo strany medzinárodného spoločenstva a nevyhnutnom ukončení blokády Tigraja.⁶¹ Analýza dospieva k záveru, že víťazstvo koalície TDF-OLA je pravdepodobnejšie než úplné víťazstvo vlády alebo vynútený mier. No nemožno vylúčiť ani pokračujúci pat a dlhotrvajúci konflikt, čo je najhorším scenárom pre milióny ľudí, ktorí už teraz čelia hladu a biede.⁶²

Nech už sa potvrdí ktorýkoľvek zo scenárov v roku 2022, zainteresované slovenské organizácie a členovia Ambrey sa budú snažiť **naďalej fundraisovať finančné prostriedky** na humanitárnu pomoc, ktorú ich miestni partneri budú odovzdávať zraniteľným skupinám priamo v Etiópii. Cieľovou skupinou budú nielen ľudia v blokovanom regióne Tigraj, ale aj vnútorne presídlené osoby v susedných etiópskych regiónoch a utečenci, utečenky v Sudáne. Iniciatíva Spolu pre Etiópiu ukázala, že aj napriek náročnej pandemickej situácii doma v centre Európy vedia darcovia a darkyne **malej päťmiliónovej krajiny**, akou je Slovensko, prejať solidaritu, reagovať pozitívne na výzvu občianskeho sektora a pomôcť núdznym v (médiami nedostatočne pokrývanej, no každým dňom sa zhoršujúcej) humanitárnej kríze.

⁶¹ Rynn a Hassen, 2021

⁶² MZVaEZ SR, 2021

Literatúra a použité zdroje

- » Ahmed, K., 2021: Ethiopia suspends aid groups for 'spreading misinformation', The Guardian, 2021, <https://www.theguardian.com/global-development/2021/aug/06/ethiopia-suspends-aid-groups-for-spreading-misinformation>
- » Al Jazeera, 2021: Top US diplomat decries 'ethnic cleansing' in Ethiopia's Tigray, <https://www.aljazeera.com/news/2021/3/10/us-top-diplomat-decries-ethnic-cleansing-in-ethiopia-tigray>
- » Ambrela, 2021: Platforma rozvojových organizácií, Ambrela, www.ambrela.org
- » Ambrela, 2021: Prinášame diskusiu: Ako môže Slovensko pomôcť etiópskemu ľudu počas vojny v regióne Tigray, <https://tvare migracie.ambrela.org/novinky/online-diskusia-o-vojne-v-tigraji/>
- » Amnesty International / France24, 2021: Eritrean troops killed hundreds of civilians in Ethiopia's Tigray, Amnesty says, <https://www.france24.com/en/africa/20210226-eritrean-troops-killed-hundreds-of-civilians-in-ethiopia-s-tigray-amnesty-says>
- » Baluchová, B. a Kožušníková, L., 2016: Mediálny pokrytí humanitárnej krize na Filipínach a jeho vliv na české čtenáře – potenciální přispěvatelé na sbírku pomoci obětem přírodní katastrofy, Rozvoj a demokracie – Medzinárodná vedecká konferencia, Bratislava: Pontis foundation, s. 106-117.
- » Brown, P. a Minty, J., 2006: Media Coverage and Charitable Giving After the 2004 Tsunami. In William Davidson Institute; Working Paper No. 855. http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=968760
- » Cody, C., 2021: 5 Ways You Can Effectively Communicate Your Matching Grant To Your Audience, CauseVox, <https://www.causevox.com/blog/communicate-matching-grant/>
- » Crummey, D.E., 2021: Socialist Ethiopia (1974–91), Britannica, <https://www.britannica.com/place/Ethiopia/Socialist-Ethiopia-1974-91>
- » Dobrá novina, 2021: Dobrá novina, www.dobranovina.sk
- » EK / TASR, 2021: EÚ vyčlenila milióny eur na humanitárnu pomoc pre Etiópiu, <https://www.teraz.sk/najnovsie/eu-vyčlenila-miliony-eur-na-humanita/543031-clanok.html>
- » eRko / Dobrá novina, 2021: Etiópi, <https://www.dobranovina.sk/projekty/etiopia/>
- » eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí, 2021: eRko, www.erko.sk
- » Gerth-Niculescu, M., 2021: Expulsions, blockade thwart Tigray relief as fresh offensive launched, The New Humanitarian, <https://www.thenewhumanitarian.org/news/2021/10/11/humanitarian-expulsions-blockade-relief-thwarted-Tigray-offensive-launched>
- » Grochálová, M., 2021: Tigray naďalej túži po pokoji a zmierení, Katolícke noviny, <https://www.katolickenoviny.sk/misie/category/misie/article/tigray-nadalej-tuzi-po-pokoji-a-zmiereni.xhtml>
- » IOM, 2021: Families of Missing Migrants: Their Search for Answers and the Impacts of Loss, <https://publications.iom.int/books/families-missing-migrants-their-search-answers-and-impacts-loss>
- » Kačmár, R., 2021: Zabili nám blízkych, milióny ľudí trpia, nevieme spať. Etiópčania opisujú, čo sa deje v Tigraji, Denník N, <https://dennikn.sk/2333869/zabili-nam-blizkych-miliony-ludi-trpia-nevieme-spat-etiopecania-vysvetluju-co-sa-deje-v-tigraji/>
- » Kačmár, R., 2021: Etiópi, začína pripomínať krvavé konflikty z 90. rokov. Hrozí jej kolaps, Denník N, <https://dennikn.sk/2613538/etiopii-pre-vojnu-s-tigrajom-hrozi-rozpad-konflikt-pripomina-krvave-90-roky/?ref=list>

- » Lowcock, M., 2021: How to destroy a country: does Ethiopia have a future?, LSE, <https://blogs.lse.ac.uk/internationaldevelopment/2021/10/08/how-to-destroy-a-country-does-ethiopia-have-a-future>
- » Mary's Meals, 2021: Mary's Meals, www.marysmeals.sk
- » MZVaEZ SR, 2021: Čo bude ďalej s Etiópiou?, Monitor zahraničnopolitického myslenia, 10/2021, <https://www.mzv.sk/documents/10182/4664783/211116-Monitor-zahranicnopolitickeho-myslenia-10-2021.pdf>
- » MZVeEZ SR, 2021: Ingrid Brocková: Prijatie anjela pokoja ako symbolu kampane Mier pre Tigráj je znakom intenzívnej spolupráce rezortu diplomacie s mimovládny sektorom, https://www.mzv.sk/aktuality/vsetky_spravy/-/asset_publisher/Rp2fPYOsvzsu/content/ingrid-brockova-prijatie-anjela-pokoja-ako-symbolu-kampane-mier-pre-tigray-je-znakom-intenzivnej-spoluprace-rezortu-diplomacie-s-mimovladnym-sektorom
- » Nadácia Integra, 2021: Nadácia Integra, www.integra.sk
- » Oosterhof, L. a kol., 2009: Donation to disaster relief campaigns: Underlying social cognitive factors exposed. In Evaluation and Program Planning, 32(2), s. 148-157.
- » Philanthropy works, 2021: Facts About Challenge Grants and Matching Gifts, <https://www.philanthropyworks.org/facts-about-challenge-grants-and-matching-gifts>
- » Philanthropy Impact, 2017: Matched funding: When the whole is greater than the sum of the parts, <https://www.philanthropy-impact.org/expert-opinion/matched-funding-when-whole-greater-sum-parts>
- » Pôstna krabička, 2021: Pôstna krabička, www.postnakrabicka.sk
- » Rynn, S. a Hassen, A., 2021: Ethiopia: What Next?, RUSI, <https://rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/ethiopia-what-next>
- » SAVIO, 2021: SAVIO, www.savio.sk
- » SAVIO, 2021: Výťažok dorazil do Etiópie, <https://savio.sk/clanok/savio-vytazok-dorazil-do-etiopie/>
- » SAVIO, 2021: V Etiópii zajali sedemnástich saleziánov, <https://savio.sk/clanok/v-etiopii-zajali-17-tich-salezianov/>
- » Slovenská katolícka charita, 2021: Slovenská katolícka charita, www.charita.sk
- » Spolu pre Etiópiu, 2021: Spolu pre Etiópiu, www.spolupreetiopiu.sk
- » UN OCHA, 2021: Northern Ethiopia humanitarian update, <https://reports.unocha.org/en/country/ethiopia/>
- » WHO / Al Jazeera, 2021: Ethiopia's Tigray is under a 'systematic' blockade: WHO chief, <https://www.aljazeera.com/news/2021/11/12/ethiopias-tigray-is-under-a-systemic-blockade-who-chief>
- » Záhořík, J., 2021: Od Nobelovy ceny míru k válce: Etiopie na rozcestí?, IRR, <https://www.iir.cz/od-nobelovy-ceny-miru-k-valce-etiopie-na-rozcesti>

Ambrella

Platforma rozvojových organizácií

Platforma rozvojových organizácií – Ambrella

Miletičova 7, 821 08 Bratislava

e-mail: info@ambrella.org

www.ambrella.org

Tento projekt je financovaný
z prostriedkov Európskej únie

Dokument je publikovaný v rámci projektu „SDGs and Migration – Multipliers and Journalists Addressing Decision Makers and Citizens in the EU“, ktorý sa realizuje vďaka programu Európskej únie pre vzdelávanie a zvyšovanie povedomia (Development Education and Awareness Raising – DEAR) a v rámci projektu „Posilňovanie riadiacich, koordinačných a implementačných kapacít a zvyšovanie konkurencieschopnosti subjektov rozvojovej spolupráce“, podporeného SR z prostriedkov SlovakAid. Za obsah tohto dokumentu zodpovedá výlučne Platforma rozvojových organizácií – Ambrella a za žiadnych okolností ho nemožno považovať za názor Európskej únie.